

Guía Docente

Datos Identificativos					2020/21
Asignatura (*)	Técnica e Hixiene Vocal para o Uso Correcto da Voz		Código	652498048	
Titulación	Mestrado Interuniversitario en Estudos Avanzados sobre a Linguaxe, a Comunicación e as súas Patoloxías (plan 2015)				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	4.5	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Híbrida				
Prerrequisitos					
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación				
Coordinación	García Real, Teresa Juana		Correo electrónico	teresa.greal@udc.es	
Profesorado	García Real, Teresa Juana		Correo electrónico	teresa.greal@udc.es	
Web					
Descrición xeral	Asignatura dirixida a coñecer a hixiene vocal e los principais recursos técnicos para corrixir a voz o para mellorarla.				
Plan de continxencia	DOCENCIA VIRTUAL SINCRÓNICA POR TEAMS LA DOCENCIA SERÁ VIRTUAL POR TEAMS Y DE MODO SINCRÓNICO 1. Modificacións nos contidos: Non se realizan. 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Manteñense todas *Metodoloxías docentes que se modifican Non se modifica ningunha metodoloxía. As metodoloxías se desenvolverán de xeito virtual. Con apoio de studium 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado A través de Teams e correo electrónico en horario de titorías. 4. Modificacións na avaliación Non hai ningunha modificación. *Observacións de avaliación: 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía No hai ningunha modificación.				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	Os estudantes saberán aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación empregados na avaliación da linguaxe oral..
A2	Os estudantes poderán levar a cabo a avaliación de trastornos específicos da linguaxe oral, tales como as disartrias, alteracións da linguaxe no envellecemento e trastornos dexenerativos, as alteracións da linguaxe en enfermidades mentais, trastornos do espectro autista, etc.
B3	Os estudantes poderán comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo.
B4	Os estudantes serán capaces de tomar decisións con autonomía e responsabilidade.
C6	Os alumnos/as saberán utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para o aprendizaxe ó longo da súa vida.

C8	Os estudantes valorarán a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
----	---

Resultados da aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título		
O alumno coñecerá en xeral os principais trastornos funcionais da voz, que precisan de técnica e hixiene vocal (causas principais (erros funcionais, tóxicos e disparadores), tipos clínicos e os principais métodos de avaliación e diagnóstico. Os alumnos coñecerán a técnica de hixiene e voz para corrixir erros hiperfuncionais ou mellorar as destrezas orais.		AP1 AP2	BP3 BP4	CP6 CP8
Os alumnos practicarán a presentación oral como antecedente ao Traballo Fin de Mestrado		AP1 AP2	BP3 BP4	CP6 CP8

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1: A voz normal e patolóxica.	<ul style="list-style-type: none"> . Características e parámetros acústicos da voz. . Principais erros para o uso incorrecto da voz. . Valoración vocal: anamnesis e exploración da voz.
Tema 2: Disfonías profesionais e hixiene vocal.	<ul style="list-style-type: none"> . Aspectos clínicos, etioloxías e tipos principais. . Tratamiento vocal: Recursos e principios de terapia vocal. . Medidas de Hixiene vocal.
Tema 3: Técnica vocal: Práctica de erros hiperfuncionais e de técnicas específicas.	<ul style="list-style-type: none"> . Erros do sistema respiratorio. . Erros do sistema de fonación. . Erros do sistema de resonancia e articulación. . Técnica de resonancia e tracto semi-ocluido.
Tema 4: Técnicas para mellorar a exposición oral dos Traballos Fin de Mestrado.	<ul style="list-style-type: none"> . Linguaxe corporal. . Voz. . Dicción.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A5 A6 A7 A8 A9 A28 A32 B1 B5 B7 B9 B16 B17 C1 C2 C3	17.5	15.75	33.25
Recensión bibliográfica	A2 B3 B4 C6 C8	2	17	19
Presentación oral	A1 A2 B3 B4 C6 C8	4	27	31
Prácticas clínicas	B3 B4 C6	10	17.25	27.25
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Os contidos teóricos ensinaranse cos temas prácticos de forma consecutiva. Os teóricos impartiranse nunha sesión maxistral co apoio de diapositivas e vídeos (plataforma Moodle e TEAMS). E a parte práctica a través de exercicios prácticos relacionados coa explicación teórica.

Recensión bibliográfica	Os estudantes realizarán unha investigación sobre un tema de técnica vocal ou de hixiene. Esta actividade entregárase por escrito e servirá para a introdución ou o fundamento teórico na presentación oral. Documento escrito: 3-4 páxinas (un lado) para sintetizar o máis relevante e actualizado sobre o tema. Criterios de avaliación: 1) Riqueza bibliográfica, é dicir, número de artigos de revistas científicas de calidade científica internacional ou nacional, desde bases de datos Web of Science, Scopus, Medline, PubMed, 2) Síntese e organización de ideas desenvolvidas e precisión na narración e 3) regras APA e ortográficas correctas.
Presentación oral	Os alumnos presentarán un traballo de intervención vocal (fundamentos teóricos e obxectivos, metodoloxía con deseño, instrumentos e procedemento, resultados, discusión, conclusións e referencias bibliográficas). A presentación farase a través da presentación oral e axudará con diapositivas, individualmente. Tempo de exposición 10 minutos e preguntas de 5 minutos. Criterios de avaliación: 1) Contido preciso, organización do traballo, dominio do tema presentado, 2) Voz sonora e dicción intelixible para seguir o discurso, 3) Calidade e elaboración das diapositivas, 4) Axuste do tempo dispoñible e 5) Razoamento e defensa nas preguntas.
Prácticas clínicas	Servirán para dar exemplos de problemas vocais e os seus efectos larínxicos e acústicos. Entorno TEAMS y divulgación de vídeos explicativos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación oral	Para a preparación da recensión bibliográfica e presentación oral o alumnado dispoñen de horas de tutorías para resolver dúbidas que puideran surxir durante o proceso de elaboración. Durante as sesións de práctica clínica a profesora atenderá as cuestións e dúbidas que poidan surxir.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Recensión bibliográfica	A2 B3 B4 C6 C8	Documento escrito: 4-5 páxinas (un lado) para sintetizar o máis relevante e actualizado sobre o tema estudado. Criterios de avaliación: 1) Riqueza bibliográfica, é dicir, número de artigos de revistas científicas de calidade científica internacional ou nacional, desde bases de datos Web of Science, Scopus, Medline, PubMed, 2) Síntese e organización de ideas desenvolvidas e precisión na narración e 3) regras APA e ortográficas correctas. Esta actividade para aprobarse ten que conseguir o alumnado un 2 ou superior.	40
Presentación oral	A1 A2 B3 B4 C6 C8	Os alumnos presentarán un traballo de intervención vocal (fundamentos teóricos e obxectivos, metodoloxía con deseño, instrumentos e procedemento, resultados, discusión, conclusións e referencias bibliográficas). A presentación farase a través da presentación oral e axudará con diapositivas, individualmente. Tempo de exposición 15 minutos e preguntas de 10 minutos. Criterios de avaliación: 1) Contido preciso, organización do traballo, dominio do tema presentado, 2) Voz sonora e dicción intelixible para seguir o discurso, 3) Calidade e elaboración das diapositivas, 4) Axuste do tempo dispoñible e 5) Razoamento e defensa nas preguntas.	60

Observacións avaliación

Para superar a materia é necesario que o alumno/a consiga un 2 en recesión bibliográfica y un 3 en la presentación oral, es decir aprobar (50%) cada parte.

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>Andrews, M. (1999). Manual of voice treatment. Pediatrics through geriatrics. 2ª Ed. San Diego: Singular Publishing Group. Berckhan, B, Krause, C y Róder, U. (2008). El arte de hablar en público: cómo ganar respeto con serenidad. Madrid: Santillana. Bustos Sánchez I, (2003) La voz. La técnica y la expresión., Barcelona. Paidotribo., Heuillet-Martin, G y Garson-Bavard H. y Legré A. (2003). Una voz para todos. La voz normal y cómo optimizarla. Tomo 1. Barcelona: Solal. Hirano, M. y Bless D. (1993). Videostroboscopic examination of the larynx. San Diego: Singular Publishing Group. Irwin, D, Pannbacker, M y Lass, N (2007). Clinical research methods in speech-language pathology and audiology. San Diego: Singular Publishing Group. Jackson Menaldi (2005). La voz normal. Buenos Aires: Médica Panamericana. Jackson Menaldi (2002). La voz patológica. Buenos Aires: Médica Panamericana. Le Huche, F y Allali, A. (2004). La voz: Terapéutica de los trastornos vocales. 2ª edición. Barcelona: Masson. Perelló, J. (1982): Canto y dicción. Barcelona: Científico Médica. Perelló J. y Slavá, J.A. (1980): Alteraciones de la voz. Barcelona: Científico Médica. Navarro Tomás, T. (1999). Manual de Pronunciación española. Madrid: CSIF. Núñez Batalla, F. y Suárez Nieto, C. (1999). Espectrografía de la voz. Oviedo: Universidad de Oviedo. Servicio de Publicaciones. Rubín, J; Sataloff, R. y Korovín, G. (2006). Diagnosis and Treatment of voice disorders. 3ª Edición. San Diego: Singular Publishing Group. Sataloff, R.T (1991). Professional voice: The science and art of clinical care. New York: Paven Press. Studer, J. (1996). Oratoria, el arte de hablar, disertar, convencer. Madrid: El drac. Revistas: Journal of Voice. EEUU. Laryngoscope. EEUU. Journal of Speech and Hearing Research (ASHA). EEUU. Revista Española de Logopedia, Foniatería y Audiología (AELFA). España. Journal of Acoustical Society of América. EEUU.</p>
Bibliografía complementaria	<p>Revistas de interés: 1. Journal of Voice. 2. Logopedics Phoniatrics Vocology. 3. European Journal of Disorders of Communication. 4. Folia Phoniatica e Logopedica. Bases de datos: Web of Science. Scopus Medline PubMed.</p>

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Intervención nas alteracións da linguaxe, fala, audición e voz: da teoría á práctica clínica/652498029

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

/

Materias que continúan o temario

Observacións

Esta materia é útil para preparar a voz e a dicción para presentacións orais, como o TFM.

Recoméndase a asistencia ás clases debido ao seu elevado contido práctico e o feito de ser virtual a súa docencia é máis fácil.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías